

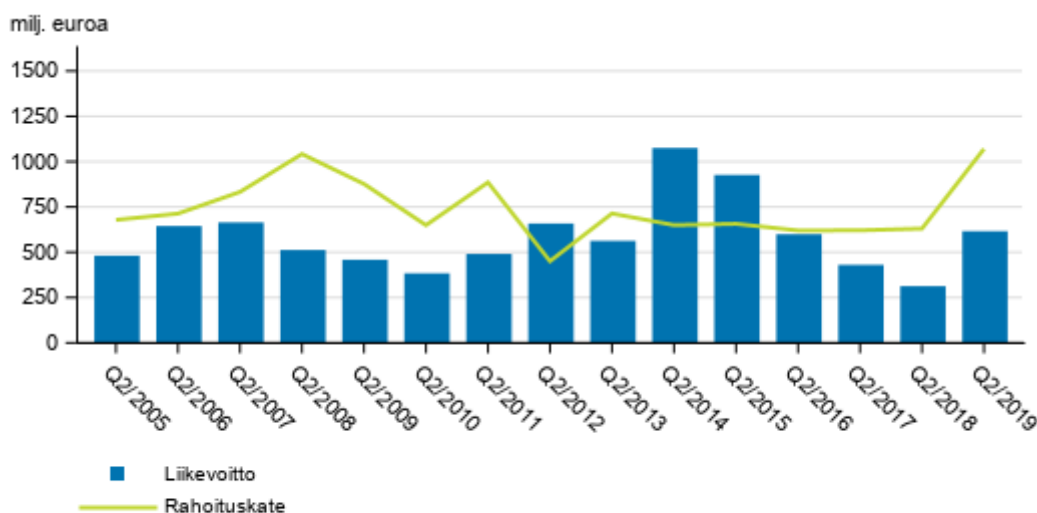
Luottolaitosten tilinpäätökset

2019, 2. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien liikevoitto oli 616 miljoonaa euroa vuoden 2019 toisella neljänneksellä

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2019 toisella neljänneksellä 1069 miljoonaa euroa ja liikevoitto 616 miljoonaa euroa. Suomen pankkisektori kasvoi vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä tehdyn merkittävän yritysjärjestelyn seurauksena, jonka vuoksi tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 2. neljännes 2005-2019, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten korkotuottoja kertyi vuoden 2019 toisella neljänneksellä 1397 miljoonaa euroa. Korkokulut puolestaan olivat 327 miljoonaa euroa. Näiden erotuksena laskettava rahoituskate oli 1069 miljoonaa euroa. Suhteessa vuoden takaiseen vastaavaan neljännekseen rahoituskate kasvoi huomattavasti suomalaisilla liikepankeilla. Ulkomaisten pankkien osalta rahoituskate

puolestaan laski suhteessa vuoden takaiseen vastaavaan neljännekseen. Tähän vaikutti merkittävästi Suomen pankkisektorilla vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä tehty yritysjärjestely.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat merkittävä kuluerä Suomessa toimiville pankeille. Hallinnon kuluja pankeilla oli toisella neljänneksellä noin 1,3 miljardia euroa. Suhteessa vuodentaikaiseen vastaavaan neljännekseen hallinnon kulut kasvoivat 514 miljoonaa. Palkkojen ja palkkioiden osuus hallinnon kuluista kasvoi 65,3 prosenttiin, kun vuoden ensimmäisellä neljänneksellä palkkojen ja palkkioiden osuus oli 50,7 prosenttia. Merkittävän yritysjärjestelyn vuoksi vuoden 2018 neljännen neljänneksen jälkeisten ajanjaksojen hallintokulut ovat huonosti vertailtavissa tätä aiempiin neljänneksiin.

Liikevoitto

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 616 miljoonaa euroa vuoden 2019 toisella neljänneksellä. Suhteessa vuoden takaiseen vastaavaan neljännekseen liikevoitto on lähes kaksinkertainen. Liikevoittoa eniten kasvattivat korko- ja palkkiotuotot. Merkittävän yritysjärjestelyn vuoksi vuoden 2018 neljännen neljänneksen jälkeisten ajanjaksojen liikevoitto on heikosti vertailtavissa tätä aiempien neljännesten liikevoittoon.

Tase

Pankkien taseiden yhteenlaskettu arvo oli noin 717 miljardia euroa. Tästä oman pääoman osuus oli noin 43 miljardia, joka oli keskimäärin 6 prosenttia taseiden yhteenlasketusta loppusummasta. Oman pääoman osuus taseiden loppusummasta oli suurin osuuspankkien yhteenliittymän jäsenpankeilla, noin 12,2 prosenttia. Pienin oman pääoman osuus taseiden loppusummasta oli puolestaan ulkomaalaisilla pankeilla, noin 0,4 prosenttia. Keskimäärin kaikkien Suomessa toimivien pankkien oman pääoman osuus taseen loppusummasta nousi 1,8 prosenttiyksikköä vuoden takaisesta. Pankkisektorilla vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä tehty yritysjärjestely vaikutti merkittävästi pankkien yhteenlaskettuun taseen ja oman pääoman loppusummaan.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.6.2019, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.6.2019, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 2. neljännes 2005-2019, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2019, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.6.2019, 1 000 euroa

	1.1.- 30.6.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	3 254 663	331 537	452 047	105 425	4 143 671
(Korkokulut)	1 852 693	103 381	33 940	14 476	2 004 491
RAHOITUSKATE	1 401 969	228 156	418 107	90 949	2 139 181
(Kulut vaadittaessa takaisinmaksettavasta osakepääomasta)
Osinkotuotot	32 398	..	265 542	..	310 846
Palkkiotuotot	1 368 835	240 507	256 694	63 683	1 929 719
(Palkkiokulut)	355 320	58 892	31 563	9 882	455 658
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen pois taseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	116 788	704	115 605
Voitot tai (-) tappiot kaupankäyntiä varten pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista, netto	116 771	11 835	132 055
Voitot tai tappiot kaupankäyntirahaston ulkopuolisista rahoitusvaroista, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti, netto	709 959	32 478	748 224
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät voitot tai (-) tappiot, netto	-594 658	..	-1 670	..	-596 342
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	-9 969	-539	-10 514
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	197 525	5 072	202 611
Voitot tai (-) tappiot, jotka liittyvät rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamiseen pois taseesta, netto	..	-43	-54	217	..
Liiketoiminnan muut tuotot	237 264	49 014	32 420	12 603	331 302
(Liiketoiminnan muut kulut)	46 169	7 420	95 599	27 755	176 943
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	3 174 851	471 917	852 991	169 905	4 669 664
(Hallinnon kulut)	2 187 556	271 441	400 950	85 976	2 945 923
josta: (Henkilöstökulut)	1 353 915	129 343	158 805	38 560	1 680 623
josta: (Muut hallintokulut)	833 641	142 098	242 145	47 416	1 265 300
(Poistot)	293 932	12 010	11 554	6 100	323 596
Tehdyistä muutoksista johtuvat voitot tai (-) tappiot, netto
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	112 020	1 613	127	208	113 968
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	42 758	17 631	16 123	4 287	80 799
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	8 879	..	1 305	..	10 875
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo

	1.1.- 30.6.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin
Voitto tai (-) tappio myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä, jotka on luokiteltu myytäväksi mutta joita ei voida pitää lopetettuina toimintoina
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	1 232 882	176 897	422 931	72 690	1 905 402
(Verokulut tai (-) -tulot, jotka liittyvät jatkuvista toiminnoista johtuviin voittoihin tai tappioihin)	176 963	33 883	35 389	28 616	274 851
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	1 055 919	143 014	387 543	44 075	1 630 551
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	1 055 919	143 014	387 543	44 075	1 630 551

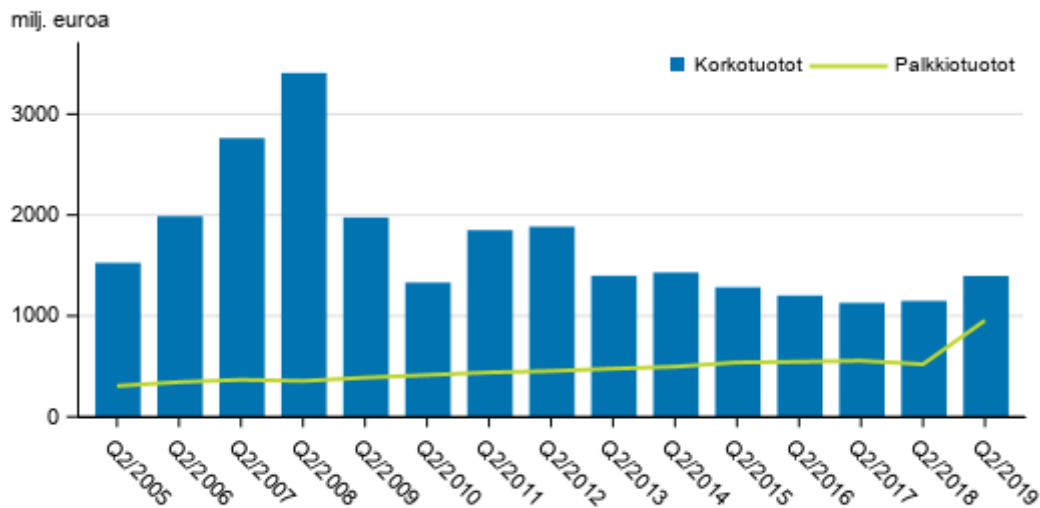
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.6.2019, 1 000 euroa

	1.1.- 30.6.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	59 823 434	60 597 404	1 260 277	612 312	122 293 428
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	112 282 453	1 268 139	142 798	..	113 693 391
Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset rahoitusvarat, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti	24 482 113	516 852	25 239 019
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	825 973
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	40 703 673	..	6 143 522	..	47 971 646
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat	236 633 896	36 201 767	74 686 916	9 732 689	357 255 268
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta	2 998 569	..	258 315	78 620	3 335 504
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa
Sijoitukset tytäryhtiöihin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	15 528 918	..	17 469	..	15 783 893
Aineelliset hyödykkeet	1 176 035	124 737	630 896	124 822	2 056 491
Aineettomat hyödykkeet	2 673 403	9 757	10 500	36 121	2 729 781
Verosaamiset	531 393	46 283	35 231	4 378	617 285
Muut varat	24 161 543	474 444	62 230	53 255	24 751 471
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät
VARAT YHTEENSÄ	521 606 058	99 258 470	83 472 633	12 298 988	716 636 149
VASTATTAVAA
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	98 025 735	..	116 653	..	99 500 432
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	3 443 960
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvelat	364 377 193	95 872 716	70 727 441	10 674 313	541 651 664
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta (velat)	1 109 252	..	183 741	..	1 295 282
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	1 501 461	65 902	1 567 363
Varaukset	1 041 296	31 133	9 781	1 567	1 083 776
Verovelat	233 221	52 693	37 685	10 779	334 379
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma
Muut velat	21 173 582	1 146 637	2 291 267	422 300	25 033 785
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat
VELAT YHTEENSÄ	490 468 922	98 898 000	73 366 567	11 177 151	673 910 641
Pääoma	4 880 517	..	3 602 450	..	8 630 511
Rahasto, johon ylikurssi kirjataan	558 792	569 112

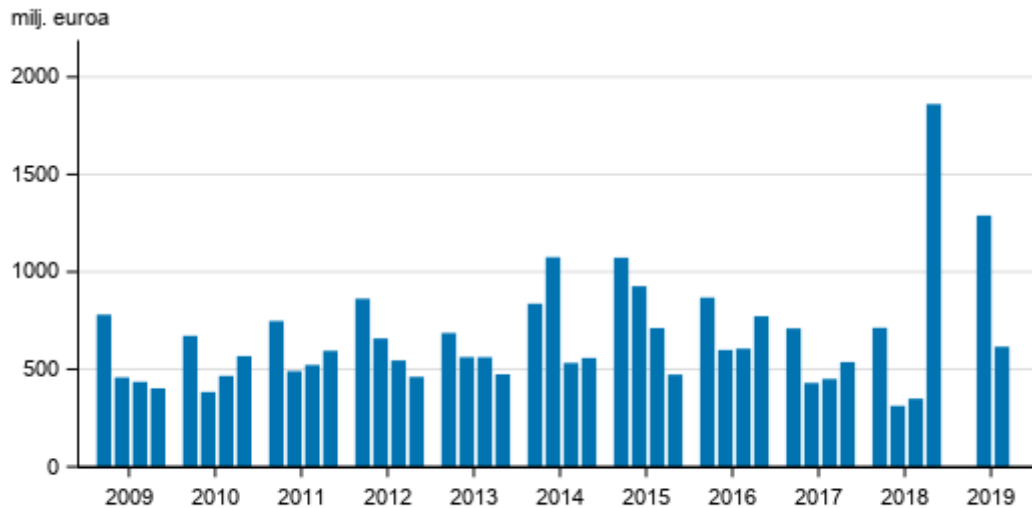
	1.1.- 30.6.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)
Muu pääoma	129 003	129 527
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	-187 016	..	192 154	..	27 454
Kertyneet voittovarot	23 150 845	198 038	3 833 350	551 886	27 734 119
Uudelleenarvostusrahastot
Muut rahastot	799 340	..	2 090 568	..	3 262 013
(-) Omat osakkeet
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	1 055 919	143 013	387 543	44 075	1 630 550
(-) Väliosingot
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	31 137 135	360 469	10 106 066	1 121 837	42 725 508
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	521 606 058	99 258 470	83 472 633	12 298 988	716 636 149

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 2. neljännes 2005-2019, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2019, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia, kun FINREP-raportoinnissa otettiin käyttöön uusi IFRS 9 -tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut luottolaitosten tilinpäätökset on saatavissa vuosilta 1995-2004, 2005-2013 ja 2014-2017.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetäulukkoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-taulukot muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskäavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Jukka-Pekka Pyyllampi 029 551 3002

Antti Suutari 029 551 3257

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-372X (pdf)